CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०)

उत्तर मध्यमा प्रथम तथा द्वितीय वर्षका

प्रश्नपत्रहरू

श्री ५ को सरकार वाल्मीकि संस्कृत महाविद्यालय

पुस्तकालय

वा. ति. म. वि

रानीशाहपथ

(नेपाल)

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६) १९७०)

ट (२२) ग

समय:- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- तलका कुनै एक विषयमा निबन्ध लेख्नुहोस्:- ३०

(क) पहाडी जीवन (ख) हाम्रो भाषा (ग) पंचायती प्रजातन्त्र (घ) भ्रमणको महत्त्व ।

२- तलका कुनै दुइ प्रश्नको मात्र उत्तर दिनुहोस् :- २५

(क) राज्यवती वा राजेन्द्रलक्ष्मी को महानतामा प्रकाश पार्नुहोस् ।

(ख) ध्रुवकथा वा भोजकथा को संक्षिप्त सार दिनुहोस् ।

(ग) मानव अधिकार अथवा मेरो नेपाल मा पाइने विशेषताहरूको उल्लेख गर्नुहोस ।

३- तलका कुनै दुइको मात्र उत्तर दिनुहोस् :- १५

(क) लिङ्ग भनेको के हो ? नेपालीमा कतिप्रकारका लिङ्ग छन् ? पुलिंगबाट स्त्रीलिंगमा लैजाने कुनै पांच नियम र दृष्टान्त दिनुहोस् ।

(ख) करण र अकरणको परिभाषा दिदै करणलाई अकरण बनाउने नियम र दृष्टान्त दिनुहोस् ।

(ग) तलका कुनै दश नामको विशेषण बनाई वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्:-

घर, माइत, कलम, सुन, पानी, डोको, आकाश, रेशम, वन, खर्च, हावा, विषय, दूध ।

४- तलका कुनै दुइको शुद्ध नेपालीमा अनुवाद गर्नुहोस:- ३०

(क) तथापि दुर्विनीतहृदयेन मया यत्प्रार्थ्यते तत्तुभ्यं कथयिष्यामि । ममोदरादजातस्य तव नैतद्राजासनं योग्यमिति मातु: सपत्नी मां गर्वादिवदत् । अतस्त्वत्प्रासादाद-व्ययं सर्वेषामुत्तमं स्थानमहं प्रार्थये इति ।

(ख) एक एव सुहृद् धर्मो निधनेऽप्यनुयाति य: ।
शरीरेण समं नाशं सर्वमन्यत्तु गच्छति ।।

(ग) ततो गुप्तरूपेण भोजोऽपि नदीपुलिनं नीत: । यागिना भोजो जीवित इति च वार्ता लोकेषु प्रसृता । ततो गजेन्द्राधिरूढो वन्दिभि: स्तूयमानो भेरीमृदङ्गादि-निनादैन दिशो बधिरयन् पौरामात्यपरिवृतो भोजराजो राजभवनमागत: ।

----------०००००००००--------

२- पवित्र बन्धन लाइ तपाइ पवित्र बन्धन भन्न सक्नुहुन्छ ? कथासार दिदै आफ्नो विचार पनि दिनुहोस् ।

अथवा-

'किसान' नाटकको सारांश दिएर यसको उद्देश्य स्पष्ट गर्नुहोस् ।

४- पुर्वेदारनी र रत्नाको चरित्र तुलना गर्नुहोस् । १०

५- नेपाली साहित्यको प्रारम्भ कहिलेदेखि हुन्छ ? काल विभाजन गर्नुहोस् । १५

(अपर पृष्ठेऽपि द्रष्टव्यम् ।)

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६

(१९७०) ट (३३)

समय:-घण्टात्रयम् । पूर्णाङ्काः:-१००

(क) परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- कुनै तीन अंशको शुद्ध नेपालीमा सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस् :- १८

(क) हामी पनि उः ती माहुरी जस्ता पो भयौं । उदयदेखि अस्तसम्म वनवन चहारी मह जम्मा गर्‍यो, अब त ठीक होला कि जस्तो भन्यो, एउटा आउँछ स्वाद्दै पारेर सोहोरि दिन्छ- जस्ताको तस्तै ।

(ख) विवाहिता नारीको शून्य कोखमा एउटा शिशु आउनाले एकैचोटि हजारौं सूर्य उदाए जस्तो हुन्छ । तर त्यो हुन नसके आशाआशामा नारीको यौवनश्री ओइलिएर जान्छ अनि कोमल छाति भित्र सधैंका निमित्त जलन र वेदना अनुभव भइरहन्छ ।

अथवा-

बाहिर पानी परिरहेको आवाज एकनाशसित आइरहेथ्यो.. अनि बाल्यकालका मधुर-घटनाहरू मनमा आइरहे । तर ती वितिसकेका दिनहरू, घटनाहरू बाहिरका वर्षा जस्तै आज स्पष्ट र उदासीन भैसकेकाछन् ।

(ग) एउटा सेतो टालोमा बेरेको एकमुठी सामल जस्तो काखी च्यापेको थियो, पीठमा चाहिं कालो भण्डीमा बेरेको यौटा अजङ्गको भारी थियो ।

अथवा-

जसले आफ्नो जाति र आफ्नो राष्ट्रको प्रेम राख्न सकेन, त्यसले विश्व-प्रेम राख्छु भन्नु तातीगर्न सिक्नु अगाडि दगुर्न खोज्ने हुनु मात्र हो, बालुवामाथि घर बनाउनु भनेको त्यही हो ।

(घ) पहाडबाट निस्केका खोलाका दुइ मुहान नजिकनजिक हुँदै अन्त्यमा एक भएजस्तो ती दुइ पनि आपसमा नजीक हुँदै एक भए ।

२- शिक्षा प्रचारका विषयमा श्रीसूर्यविक्रम ज्ञवालीको विचार स्पष्ट गर्नुहोस् । १८

अथवा -

ईश्वर बरालका आधारमा नवीन नेपाली साहित्यका प्रमुख कविहरूको चर्चा गर्नुहोस्।

३-`पवित्र बन्धन`लाई तपाईं पवित्र बन्धन भन्न सक्नुहुन्छ ? कथासार दिंदै आफ्नो विचार पनि दिनुहोस् ।

अथवा-

`किसान` नाटकको सारांश दिएर यसको उद्देश्य स्पष्ट गर्नुहोस् ।

४- सुवेदारनी र रत्नाको चरित्र तुलना गर्नुहोस् । १०

५- नेपाली साहित्यको प्रारम्भ कहिलेदेखि हुन्छ ? काल विभाजन गर्नुहोस् । १५

(अपर पृष्ठेऽपि द्रष्टव्यम् ।)

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

३ क.२
प्र. नेपाली

६- भाव स्पष्ट हुनेगरी सुन्दर शैलीमा विस्तृतीकरण गर्नुहोस् :- ५

वस्तुको मूल्य अभावमा थाहा हुन्छ । एक गिलास पानीको मूल्य मरुभूमिमा पुगेर प्यासले व्याकुल हुंदा थाहा पाएका छौं ।

७- भाव स्पष्ट हुनेगरी संक्षेपमा लेख्नुहोस् :- ५

अरू-बांचेका विजयी साथीहरू धनीबनेर अघाईकन हामी गरीबका प्रचुर-वलिदानलाई विर्सने छन् । आफ्नै वितेका गरीबीलाई बिर्सेर उनीहरू गरीबमाथि नै अत्याचार गर्नेछन् । फेरि क्रान्ति हुनेछ । फेरि हामी जस्तै बेनामी, बेवारिसी लासको वलिदानमा क्रान्ति सफल हुनेछ । फेरि दोस्रो पटकका विजयी शक्तिमान् भएर धनको मुख देख्न पाएकाहरू आफ्ना दु:खका साथी र राष्ट्रियतालाई विर्सेर आफ्नो देशमाथि नै अत्याचार र अन्याय गर्नेछन् । क्रान्ति यसरी फेरि पनि क्रान्ति त्यहांसम्म भई नै रहनेछ जहांसम्म विश्वको राष्ट्रहरूको बीचमा देशको सार्वभौमिकता उज्ज्वल र स्पष्ट भएर राज-मुकुटमा चर्कंदैन ।

८- निम्नाङ्कित सन्दर्भलाई शुद्ध संस्कृतमा उल्था गर्नुहोस् :- १५

पृथ्वीनारायण शाहले कुन परिस्थितिमा नेपाल राज्यको स्थापना गर्न सकेका हुन् । त्यस विषयमा पनि यहां विचार गर्नु परेको छ । यहां शिवाजीको र पृथ्वीनारायण शाहको चरित्रमा तुलना गर्दा निकै एकता पाईन्छ । शिवाजीकी आमा जीजाबाईले छोरालाई रामायण,महाभारतका रोचक चरित्रहरू सुनाएर शिक्षा दिन्थिन् । पृथ्वीनारायण शाहको शिक्षा-दीक्षाको काम उनकी जेठी सौतेनी आमा चन्द्रप्रभाले गरेकी थिइन् । उनको किशोर अवस्थामा उनका पिता नरभूपाल शाह जीवित नै थिए । तर उनी विक्षिप्त भएकाले उनीबाट विशेषकाम केही भएन ।

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०) च (१४) क

समय:-घण्टात्रयम् पूर्णाङ्कः: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- कुनै दुइको सप्रसङ्ग व्याख्या गर्नुहोस्:- २०

(क) कुलततिर नलागून् भूप औ पारदार, अनिमिहनत जाने छैन मेरो त सैर ।
जिउ असकहुंदाको तातको यो कुराले, अफ पनि मुटुमा लौ छेड्छ तीखो सियाले ।।

(ख) "दीप्त मेरो शुभ उद्योगी, साथ छ साहस वेस,
विश्व सबै पर हृदयपुरीतिर ल्याउंछु सेवा सन्देश" ।

(ग) धर्म भन्छ, "तं कुन ?" विज्ञान भन्छ, "तलाई के सांचो?" राजनीति भन्छ,
"त्यसो नभन विज्ञान, यसलाई समात्नु पर्छ",

२- कुनै दुइको स्पष्ट उत्तर दिनुहोस्:- २०

(क) "मुतुचा" मा सामाजिक मान्यता प्रति विद्रोह छ भन्ने कुरामा तपाई सहमत हुनुहुन्छ ? विवेचना गर्नुहोस् ।

(ख) "मेरो जीवन" मा के आशय व्यक्त गर्न खोजिएको छ ? पूरा लेख्नुहोस् ।

(ग) "यमुनाको चिता" मा कविले कसको चिताको कस्तो चित्रण गरेका छन् ? लेख्नुहोस् ।

३- नेपाली काव्यजगतमा "मुनामदन" को के स्थान छ ? यसका विशेषताहरूका आधारमा लेख्नुहोस् । १०

अथवा

"पृथ्वीनारायण शाह" कस्तो प्रकारको खण्डकाव्य हो ? समीक्षा गर्नुहोस् ।

४- कुनै पांच छन्दहरूको लक्षण र उदाहरण दिनुहोस्:- १०

वियोगिनी, अनुष्टुप्, मालिनी, स्रग्धरा, वसन्ततिलका, इन्द्रवज्रा, शार्दूलविक्रीडित ।

५- (क) क्रियापदको परिभाषा गर्दै क्रियापद कति किसिमका हुन्छन् र अकर्मकलाई सकर्मक कसरी बनाउन सकिन्छ ? उदाहरण दिएर स्पष्ट गर्नुहोस् ।

(ख) विभक्ति र नामयोगीमा के फरक छ ? नामयोगी कस्ता कस्ता हुन्छन् ? पूरा लेख्नुहोस् । २०

६- तलका उखानहरूको अर्थ खोलेर वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्:- १०

(क) खाने मुखलाई जुंगाले छेक्दैन। (ख) बाघ बूढो स्याल तन्नेरी ।
(ग) ताक परे तिवारी नत्र गोतामे । (घ) किन रुन्छस् मङ्गले आफ्नै ढङ्गले ।
(ङ) किन चाउरिइस मरिच आफ्नै पीरले ।

७- पूरा व्याख्या गर्नुहोस्:- १०

जननी जन्मभूमि हुन् स्वर्ग भन्दा पनि ठूली ।

-------०००००००००------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

ट (३६)

उ.म. २ अर्थशास्त्र

समय:- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सूचना:- सबै प्रश्नहरू समान अंकका छन् । कुनै ५ प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् ।

१- माग र पूर्तिले कसरी वस्तुको मूल्य निर्धारण गरिन्छ ? चित्र सहित बयान गर्नुहोस् ।

२- एकाधिकार र पूर्ण प्रतिस्पर्धामा के फरक छ पूर्णरूपले बयान गर्नुहोस् ।

३- मुद्रा के लाई भन्दछन् ? यसका महत्वपूर्ण कार्यहरूका बयान गर्नुहोस् ।

४- विभिन्न किसिमका बैंकबारे छोटकरीमा बयान दिनु होस् ।

५- नाफा के हो र कसरी निर्धारण गरिन्छ लेख्नुहोस् ।

६- नेपालका कुनै दुइ उद्योगका छोटकरीमा बयान दिनुहोस्
चिनी, चुरोट, जुट र स्टेनलेस स्टील ।

७- नेपालमा आजसम्म पनि घरेलु उद्योग प्रचलन हुनुका कारणहरू लेख्नुहोस् ।

८- नेपाल राष्ट्र बैङ्कले कसरी नेपालको कृषि र उद्योगको विकासलाई मदत गरिरहेछ लेख्नु होस् ।

९- कुनै दुइको टिप्पणी लेख्नुहोस् :-

(क) बिल अफ एक्सचेन्ज ।
(ख) मिश्रित नाफा ।
(ग) नेपालको मुद्रा बजार ।
(घ) नेपालमा पर्यटन उद्योगको महत्त्व ।

१०- नेपालको निकासी र पैठारी व्यापारमा कुन कुन मुख्य मुख्य वस्तुहरू समावेस गरिएका छन् ? यी वस्तुहरू कुन कुन मुलुकमा निकासी र कुन कुन मुलुकबाट पैठारी गरिन्छन् बयान लेख्नुहोस् ।

------०००००------

५- अध:स्थितानां केषाञ्चित्पद्यानां लक्षणोदाहरणानि वृत्तालङ्कारमनुसृत्य प्रतिपाद्यन्ताम् । ३०

भद्रिकायामनन्वय:, चम्पकमालायामुपमेयोपमा, सालसायां विभावना, मालिन्यां दीपकम् , पुष्पिताग्रायां निदर्शना, द्रुतविलम्बिते विरोधाभास: ।

--------०००००--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७०(२०२६) च(१७)

उ.म. १ अर्थशास्त्र

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सवै प्रश्नहरूका अङ्क समान छन् ।कुनै ६ वटा प्रश्नहरूको मात्र उत्तर दिनुहोस् ।

१- अर्थशास्त्रको परिभाषा लेख्नुहोस् ।

२- मागको नियम सचित्र व्याख्या गर्नुहोस् ।

३- सम-सीमान्त उपयोगिताको नियम उदाहरण सहित लेख्नुहोस् ।

४- प्रतिफल ह्रास नियमको व्याख्या गर्नु होस् । के यो नियम कृषिमा मात्र लागु हुन्छ ?

५- श्रम-विभाजन भनेको के हो ? यसबाट हुने फाइदाहरू लेख्नुहोस् ।

६- व्यक्तिगत र सार्वजनिक अर्थव्यवस्था बीचको भेद दर्शाउनुहोस् ।

७- करका सिद्धान्तहरूको विवेचना गर्नुहोस् ।

८- नेपाली अर्थव्यवस्थाका लक्षणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

९- " नेपालमा जनसंख्या " बारे संक्षेपमा निबन्ध लेख्नुहोस् ।

१०- निम्नलिखित कुनै दुइको टिप्पणी लेख्नुहोस् :-

(क) उपभोक्ताको बचत (ख) धन (ग) प्रत्यक्ष कर (घ) अप्रत्यक्ष कर ।

---------00000-------

५- अध:स्थितानी कानिचित्पद्यानां लक्षणोदाहरणानि वृत्तालङ्कारमनुसृत्य प्रतिपाद्यन्ताम् । ३०

भद्रिकायामनन्वय:, चम्पकमालायामुपमेयोपमा, सालसायां विभावना, मालिन्यां दीपकम् , पुष्पिताग्रायां निदर्शना, द्रुतविलम्बिते विरोधाभास: ।

--------00000--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kaṭhmaṇḍu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७८(२०२६) ट (३५)

उ.म. २ ना.शास्त्र

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का:-१००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सूचना:- ख खण्डबाट कमसेकम एक प्रश्नोत्तर गरी जम्मा पांच प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । सबै प्रश्न समानाङ्क छन् ।

खण्ड क

१- नेपाली संविधानको प्रथम संशोधनका मुख्य मुख्य बुंदाहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।

२- राष्ट्रिय पन्चायतमा अर्थ-विधेयक पारित गर्ने विधिको वर्णन गर्नुहोस् ।

३- पंचायती प्रजातन्त्रका मौलिक सिद्धान्त बारे एउटा लेख लेख्नु होस् ।

४- भारतीय राष्ट्रपति कसरी निर्वाचित हुन्छन् ? उनलाई आफ्नो पदबाट कसरी हटाउन सकिन्छ ?

५- भारतीय राज्य सभाको गठन र अधिकार क्षेत्रको वर्णन गर्नु होस् । के यसले संघीय राज्यको द्वितीय सदनको आवश्यकताको पूर्ति गर्दछ ?

६- भारतीय प्रधान मन्त्रीको राष्ट्रपति र संसदसितको सम्बन्धको चर्चा गर्नुहोस् ।

७- राष्ट्र संघमा नेपालको भूमिका बारे एउटा छोटो लेख लेख्नुहोस् ।

८- राष्ट्र संघका प्रमुख अंगहरूको संक्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।

खण्ड ख

९- मनुको विचारानुसार राजाले सरकार संचालन सम्बन्धी के कस्तो नीति र सिद्धान्त अपनाउनु पर्छ, वर्णन गर्नुहोस् ।

१०- आपद्धर्म निरूपण गर्दै ब्राह्मणहरूका लागि कुन प्रकारको धर्म मनुले प्रतिपादन गरेका छन् ? संक्षेपमा वर्णन गर्नुहोस् ।

-----ooooo------

५- अध:स्थितानां केषाञ्चित्पन्चानां लक्षणोदाहरणानि वृत्तालङ्कारमनुसृत्य प्रतिपाद्यन्ताम् । ३०

भद्रिकायामनन्वय:, चम्पकमालायामुपमेयोपमा, सालसायां विभावना, मालिन्यां दीपकम् , पुष्पिताग्रायां निदर्शना, द्रुतविलम्बिते विरोधाभास: ।

--------oooooo--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kaṭhmaṇḍu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७०(२०२६) च (१५)

उ.म. १ नागरिक शास्त्र

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सूचना:- कुनै पांच प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् । सबै प्रश्न समानाङ्क छन् ।

१- नागरिकशास्त्र को विविध अध्ययन विधि माथि विस्तृत व्याख्या गर्नु होस् ।

२- राज्यको परिभाषाको साथै त्यसको तत्वहरूको पनि व्याख्या गर्नुहोस् र राज्य र समाजमा के भिन्नता छ, दर्शाउनुहोस् ।

३- राज्यको उत्पत्तिको सम्बन्धमा तपाईंलाई कुन सिद्धान्त तथ्यपूर्ण लाग्दछ र किन ? कारण खुलाई लेख्नु होस् ।

४- संविधान के हो ? त्यसको विभिन्न प्रकारहरूको संक्षेपमा विवेचना गर्नुहोस् ।

५- शक्ति-पृथक्करण सिद्धान्त माथि टिप्पणी लेख्नु होस् ।

६- द्वि-सदनात्मक व्यवस्थापिकाको गुण-दोषको विवेचना गर्नु होस् ।

७- आधुनिक नागरिकको अधिकार र कर्त्तव्य माथि संक्षेपमा व्याख्या गर्नु होस् ।

८- सर्वोच्च सत्ताको विशेषताहरू माथि टिप्पणी लेख्नु होस् ।

९- स्वतन्त्रताको परिभाषा के हो ? स्वतन्त्रता र समानताको सम्वन्धमा स्पष्ट व्याख्या गर्नुहोस् ।

१०- कौटील्यको अनुसार राज्यको संगठन सम्वन्धी विषयमा एक लेख लेख्नु होस् ।

-------००००००--------

५- अध:स्थितानां कर्षाचित्पन्चानां लक्षणोदाहरणानि वृत्तालङ्कारमनुसृत्य प्रतिपाद्यन्ताम् । ३०

भद्रिकायामनन्वय:, चम्पकमालायामुपमेयोपमा, सालसायां विभावना, मालिन्यां दीपकम्, पुष्पिताग्रायां निदर्शना, द्रुतविलम्बिते विरोधाभास: ।

--------००००००--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

च (१) क
उ.म.१-१ अनि.सं.सा.

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- अध: स्थितानि कानिचिच्चत्वारि पद्यानि व्याकरणकोशाऽलङ्कारच्छन्द:प्रसङ्ग-प्रदर्शनपूर्वकं साधु व्याख्येयानि :- ४०

क) रम्यास्तपोधनानांप्रतिहतविघ्ना: क्रिया: समवलोक्य ।
ज्ञास्यसि कियद्भुजो मे रक्षति मौर्वीकिणाङ्क इति ।।

ख) अनवरतधनुर्ज्यास्फालनक्रूरपूर्वम् ,रविकिरणसहिष्णु स्वेदलेशैरभिन्नम् ।
अपचितमपि गात्रं व्यायतत्वादलक्ष्यं,गिरिचर इव नाग: प्राणसारं बिभर्ति ।।

ग) स्पृष्टा जनेन समदु:खसुखेन बाला, नेयं न वक्ष्यति मनोगतमाधिहेतुम् ।
दृष्टो विवृत्य बहुशोऽप्यनया सतृष्णमत्रान्तरे श्रवणकातरतां गतोऽस्मि ।।

घ) विचिन्तयन्ती यमनन्यमानसा, तपोधनं वेत्सि न मामुपस्थितम् ।
स्मरिष्यति त्वां न स बोधितोऽपि सन् , कथां प्रमत्त: प्रथमं कृतामिव ।।

ङ) रम्याणि वीक्ष्य मधुरांश्च निशम्य शब्दान्,पर्युत्सुकीभवति यत्सुखितोऽपि जन्तु: ।
तच्चेतसा स्मरति नूनमबोधपूर्वं , भावस्थिराणि जननान्तरसौहृदानि ।।

च) कृता: शरव्यं हरिणा तवाऽसुरा:,शरासनं तेषु विकृष्यतामिदम् ।
प्रसादसौम्यानि सतां सुहृज्जने,पतन्ति चक्षूंषि न दारुणा: शरा: ।।

२- अध: स्थितानां पद्यानां कयोश्चिद्द्वयोस्तात्पर्यं सप्रसङ्गं प्रकाशनीयम् - १२

क) शान्तमिदमाश्रमपदं, स्फुरति च बाहु: कुत: फलमिहास्य ।
अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।।

ख) अर्धपीतस्तनं-मातुरामर्दक्लिष्टकेसरम् ।
प्रक्रीडितुं सिंहशिशुं बलात्कारेण कर्षति ।।

ग) वसने परिधूसरे वसाना नियमक्षाममुखी धृतैकवेणि: ।
अतिनिष्करुणस्य शुद्धशीला ममदीर्घं विरहव्रतं बिभर्ति ।।

३- अध: स्थितं प्राकृतपद्यं संस्कृतच्छायया विभूष्य सप्रसङ्गं भावार्थो लेख्य: । १०

ईसिसि चुम्बिआइं भमरेहिं सुउमार केसरसिहाइं ।
ओदंसमन्ति दअमाणा पमदाओ सिरीस कुसुमाइं ।।

४- अभिज्ञानशाकुन्तलकथा संक्षेपेण लिख्यताम् । ८

५- अध:स्थितानां केषांचित्पञ्चानां लक्षणोदाहरणानि वृत्तालङ्कारमनुसृत्य प्रतिपाद्यन्ताम् । ३०

भद्रिकायामनन्वय:, चम्पकमालायामुपमेयोपमा, शालिन्यां विभावना, मालिन्यां दीपकम् , पुष्पिताग्रायां निदर्शना, द्रुतविलम्बिते विरोधाभास: ।

--------०००००--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

उ.स.पु. २१
आगे १५७।

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

ट (२१) ख

उ.म. २-१ अनिवार्य सं.

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- अधो निर्दिष्टेषु सप्तवाक्यानि संशोधनीयानि :- ३०

क) विश्वविद्यालयात् उत्तरेण नदी संतिष्ठति (ख) आपस्य पवित्रता जना: ज्ञायन्ते (ग) रामस्य विना को त्रातुं शक्नुयात् (घ) नेदं मम रोचते (ङ०) भवान् स्वपाठं संश्रृणोति (च) पश्यतां भवतु परीक्षा सन्निहितो वर्तते (छ) भवन्त: संस्कृतबोध: साधु विभ्रन्ति (ज) भवन्त: गृहा: नवीना विद्यन्ते (झ) कलहकर: रात्रौ न स्वपति ।

२- निम्नाङ्कितगद्यभागस्य नेपालीभाषायामनुवाद: क्रियताम् - २०

स्वामिन् स्वेच्छया सर्वमिदमुपभोक्तव्यम् । एषा चित्रगता स्वर्णरेखा-नाम विद्याधरी न कदाचित् स्प्रष्टव्या । पश्चादुपजातकौतुकेन मया स्वर्णरेखा स्वहस्तेन स्पृष्टा । तया चित्रगतयाप्यहं चरणपद्मेन ताडित आगत्य स्वराष्ट्रे पतित: । अथ दु:खार्तोऽहं परिव्रजित: पृथिवीं परिभ्राम्यन्निमां नगरीमनुप्राप्त: । अत्र चातिक्रान्ते दिवसे गोपगृहे सुप्त: सन्नपश्यम् ।

३- अधोलिखितस्य गद्यांशस्य संस्कृतेऽनुवादो विधीयताम् - २०

नेपाली साहित्यको प्रारम्भ भानुभक्तीय रामायणबाट भएको छ । भानुभक्तको कवित्व प्रतिभा रामायणमा स्पष्टरूपले झल्कन्छ । उनमा काव्यसृजनात्मक शक्ति भएकोले नै रामायण सरस र प्रसादगुणले युक्त भएको छ । भानुभक्तलाई नेपाली समाजको स्थितिको ज्ञान प्रशस्त थियो । उनले आफ्नो संघर्षमय जीवनमा भोगेका अनुभवहरू कवितामा समावेश गरेका छन् । अत एव उनलाई सामाजिक कवि पनि भन्न सकिन्छ ।

४- अधो लिखितेषु कमप्येकं विषयमवलम्ब्य संस्कृते निबन्धो विलिख्यताम् - ३०

(क) मातृभूमि: ।

(ख) सन्तोष एव पुरुषस्य परं निदानम् ।

(ग) विद्याधनं सर्वधनप्रधानम् ।

--------०००००--------

२२

अथवा

' वृत्तेरव्याप्यवृत्तित्वे वृत्तिमतो व्याप्यवृत्तित्वस्यात्यन्तमसम्भव: ' कस्य सिद्धान्तोऽयम्? कोऽभिप्रायोऽस्य ग्रन्थस्य ? इति समाधीयताम् ।

------०००००------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०) च (११)

उ.म. १-२ न्याय

समय :- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: -१००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

क वर्ग

१- ' साध्यवद्भिन्नसाध्याभाववदवृत्तित्वम् ' इति व्याप्तिलक्षणस्य कुत्रचिल्लक्ष्ये समन्वयं विधाय साध्यवद्भिन्नदलस्य सार्थक्यं ग्रन्थोक्तदिशा स्वगिरा उपपादयत। १२

२- ' साध्यवत्प्रतियोगिकान्योऽन्याभावासामानाधिकरण्यम् ' इति लक्षणं विहाय ' सकलसाध्याभाववन्निष्ठाभावप्रतियोगित्वम् ' इतिलक्षणानुधावने वीजम् प्रदर्श्य सकलत्वं साध्याभावे,तद्वति,साध्ये वा विशेषणमिति विमृश्यताम् १८

अथवा

' हेत्वभावोऽपि प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्न प्रतियोगिव्यधिकरण:, तत्-प्रतियोगित्वञ्च हेतुतावच्छेदकरूपेण वोध्यम् ' इति दीधिति: । अत्र (प्रतियोगित्वं) ' हेतुतावच्छेदकसंबन्धेनेत्यपि वोध्यम् ' इति जागदीशी । ग्रन्थमिमं व्याख्याय हेतुतावच्छेदकसम्बन्धेन प्रतियोगिवैयधिकरण्योक्त्यैव दोषवारणसम्भवे हेतुतावच्छेदकसम्बन्धेन प्रतियोगित्वविवक्षाया वैयर्थ्यशङ्काऽपनेया ।

ख वर्ग

१- प्रतियोग्यसमानाधिकरणेत्यादिमूलोक्तलक्षणे यद्रूपविशिष्टत्वस्य,साध्यतावच्छेदके प्रतियोगितावच्छेदकभिन्नत्वस्यानुसरणे च युक्ति: प्रदर्श्यताम् । १६

२- साध्यतावच्छेदकभिन्नो य: साध्यनिष्ठो धर्मस्तदनवच्छेद्यप्रतियोगिताया निवेशे का हानिरिति समाधाय ' दण्डिमान् दण्डिसंयोगात् ' इत्यत्रा व्याप्तिप्रदर्शन-पुरस्सरं सा निराक्रियताम् । १६

३- व्याप्तिसिद्धान्तलक्षणे प्रतियोग्यसमानाधिकरण्यदलस्य प्रवेशे प्रयोजनमुपपाद्य स्तद्विषये यत्त्वित्यादिना वृक्षे संयोगसामान्याभावं स्वीकुर्वतां मतं सम्यङ्० निरूपयत । १६

४- ' न च यो यदीययावद्विशेषाभाववान् स तत्सामान्याभाववान् इति व्याप्तेयावि-द्विशेषाभावा एव मानम् ' इति दीधितिग्रन्थस्य कीदृशी व्याख्या जगदीशा-भिमता ? कथं च ततो न स्वरूपासिद्धि: नापि च व्यभिचार: इति सम्यगभिधीयताम् । २२

अथवा

' वृत्तेरव्याप्यवृत्तित्वे वृत्तिमतो व्याप्यवृत्तित्वस्यात्यन्तमसम्भव: ' कस्य सिद्धान्तोऽयम्? कोऽभिप्रायोऽस्य ग्रन्थस्य ? इति समाधीयताम् ।

------00000-------

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

उ-ग्रं-७

कक्षा न्याय २ पत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

ट (२६) उ०

उ. म. २-१ न्यायविषयः

समयः- घण्टात्रयम्   पूर्णाङ्काः १००

(क) परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।

(ख) प्रतिग्रन्थं विमपि प्रश्नद्वयमपरिहाय केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः ।

(ग) सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः ।

१- प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नानधिकरणत्वं यदि यत्किञ्चित् प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नानधिकरणत्वमुच्यते तदा प्रसरन् दोषो निराकरणीयः ।

२- 'यद्वा साध्यतावच्छेदकसम्बन्धेन प्रतियोग्यसम्बन्धित्वं हेतुमतो वक्तव्यमिति' दीधितिरुत्थाने वीजं प्रदर्श्य, यद्विवत्यादिग्रन्थोत्थानवीजं निराकुरुत ।

३- सम्बन्धघटकधर्मिकोभयाभावघटितं लक्षणं विलिख्य, प्रकृते व्याप्तिं निराकृत्य चालन्यैतिव्याप्तिनिरसनप्रकारः प्रदर्शनीयः ।

४- प्रतियोगितधर्मिकोभयाभावघटितलक्षणघटकीभूतयत्सम्बन्धावच्छिन्नत्वयध्दर्मावच्छिन्नत्वयोः फलं प्रदर्शनीयम् ।

५- लघुधर्मस्याभावप्रतियोगितावच्छेदकतायां गुरुधर्मसमनियतत्वं प्रयोजकमिति कस्य मतं कथंन्च तन्निराकरणमिति प्रतिपाद्यताम् ।

६- स्वसमानवृत्तिकत्वं कीदृशं परिष्कृतम् ? तन्निवेशे चानतिरिक्तवृत्तित्वनिवेशनस्यावश्यकत्वं नवेति परीक्ष्यताम् ।

७- गुरुधर्मस्य प्रतियोगितावच्छेदकत्वं भवति नवेति परीक्ष्यताम् ।

oooooooooooooooooooooooo

४- मातङ्गचरितं संक्षेपेण वर्णनीयम् । १०

५- दशकुमारचरितस्य वैशिष्ट्यं दृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकं वर्णनीयम् । १०

---------:o:--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०)

ट (३०) ग

उ. म. २-२ न्याय:

समय:- घण्टात्रयम्   पूर्णाङ्का: १००

(क) परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

(ख) प्रतिग्रन्थं किमपि प्रश्नद्वयं समाधेयम् ।

१- ' वितर्कविचारानन्दास्मितारूपानुगमात् सम्प्रज्ञात: '. सूत्रमिदं भोजवृत्तिदिशा व्याकुरुत । २०

२- ईश्वरस्य प्रमाणप्रभाववाचकोपासनानि सूत्रभोजवृत्तिभ्यां निरूपणीयानि । २०

३- कति यमा: ? के च ते ? किञ्च तेषां फलमिति सर्वं समाधेयम् । २०

४- अज्ञानलक्षणं सभेदं निरूप्य, तस्य सप्रयोजनं शक्तिद्वयं निरूपणीयम् । १५

५- सूक्ष्मस्थूलशरीरोत्पत्ति: प्रदर्शनीया । १५

६- ' सामानाधिकरण्यञ्च विशेषणविशेष्यता । लक्ष्यलक्षणसम्बन्ध: पदार्थ-प्रत्यगात्मनाम् ।। कारिकेयं सप्रसङ्गं व्याख्येया । १५

७- अंशत्रयप्रदर्शनपूर्वकं शाब्द्या भावनाया: स्वरूपं प्रदर्शयत । १५

८- अवान्तरभेदप्रदर्शनपुरस्सारं श्रुतेर्भेदं निरूपयत । १५

९- निषेधवाक्यस्थले तद्घटकनञर्थस्य कुत्रान्वय: ? कीदृशश्च वाक्यार्थ इति निरूप्यताम् । १५

------- 00000000 ---------

४- मातङ्गचरितं संक्षेपेण वर्णनीयम् । १०

५- दशकुमारचरितस्य वैशिष्ट्यं दृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकं वर्णनीयम् । १०

---------:०:--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

उ.प्र. २

प्र. का. न्याय २५ग

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

उ.म. १-१ न्याय

समय:- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सर्वे प्रश्ना: समानाङ्का: केचन पञ्चैव समाधेया:

श्री ५ को सरकार
वाल्मीकि संस्कृत महाविद्यालय

१- यन्न दु:खेन सम्भिन्नं न च ग्रस्तमनन्तरम् ।
अभिलाषोपनीतञ्च तत्सुखं स्व:पदास्पदम् ।।
श्लोकोऽयं सप्रसङ्गं व्याख्येय: ।

२- साङ्ख्यमते कति प्रमाणानि ? कानि च तानि? किमर्थञ्च प्रमाणनिरूपणम्? किञ्च प्रमाणसामान्यलक्षणम् ? इति स्पष्टं प्रतिपादयत ।

३- व्यक्ताव्यक्तयो:,पुरुषाव्यक्तयो:,पुरुषव्यक्त्योश्च साधर्म्यं प्रतिपादयत ।

४- ऐतिह्यसम्भवानुपलब्धीनां प्रमाणान्तरत्वं निरसनीयम् ।

५- कतिविधं दु:खम् ? किञ्च तत् ? कश्च दु:खनिवारणोपाय: ? यदि दु:खं वर्तते तर्हि कथं तस्य निवारणम् ? `नाभावो विद्यते सत` इति वचनात्।- इति सर्वं समाधेयम् ।

६- कतिविधानि करणानि? कानि च तानि ? के च तेषां व्यापारा: ? के च विषया: इति स्पष्टं प्रतिपादयत ।

७- क: सांख्यशास्त्रस्यप्रवर्तक: ? का च शिष्यपरम्परा ? कथञ्च साङ्ख्यकारिकाणां प्रामाणिकत्वमायातं भवेत् ? कश्च तत्वकौमुदीकार:? कश्च तस्य परिचय:? इति सर्वं समाधेयम् ।

-----oooooo------

४- मातङ्गचरितं संक्षेपेण वर्णनीयम् । १०

५- दशकुमारचरितस्य वैशिष्ट्यं दृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकं वर्णनीयम् । १०

---------:o:--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

क्र.सं. १

(क) वेद व्याय १ पत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०)

च (३)ड०

उ. म. १-२ अनिवार्य-न्याय:

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

(क) परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

(ख) अधो निर्दिष्टेषु प्रश्नेषु यथेच्छं केऽपि पञ्चैव समाधेया: ।

१- द्रव्यत्वजातौ मानं प्रदर्श्य तमसो दशमद्रव्यत्वं निराक्रियताम् । २०

२- 'पारिमाण्डल्यभिन्नानां कारणत्वमुदाहृतम्' इति कारिका । अत्र अणुपरिमाणभिन्नानामेव साधर्म्यं कारणत्वमित्युक्तौ का युक्ति: ? उपपाद्यताम् । २०

३- व्यावृत्तिसहितं शरीरलक्षणं विलिख्य नृसिंहशरीरे तत्समन्वयो विधीयताम् । २०

४- शरीरेन्द्रियमनसामेव आत्मत्वे सम्भवति तदतिरिक्तस्यात्मन: स्वीकारे युक्तिं प्रदर्शयत । २०

५- जात्यखण्डोपाध्यतिरिक्तपदार्थज्ञानस्य किञ्चिद्धर्मप्रकारकत्वनियम: । इति ग्रन्थस्याशयं प्रदर्शयत । २०

६- कारणभेदान् सलक्षणोदाहरणान् निर्दिशत । २०

७- अधो निर्दिष्टेषु कस्यापि चतुष्टयस्य परिचयात्मिका टिप्पणी-विलेखनीया । २०

(क) शक्ति-सादृश्ये (ख) विशेष: (ग) अवयवी (घ)पारिमाण्डल्यम् (ङ) सामान्यलक्षणा (च) ज्ञानलक्षणा ।

--------000000-----------

४- मातङ्गचरितं संक्षेपेण वर्णनीयम् । १०

५- दशकुमारचरितस्य वैशिष्ट्यं दृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकं वर्णनीयम् । १०

---------:0:--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

...तर मध्यमा प्रथम
अनिवार्य पाठ २ पत्र
व्याकरणशास्त्रको लागि

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

उ.म.१-१ सा०
च(८)क

समय:-घण्टात्रयम् ।

पूर्णाङ्का:-१००

परीक्षार्थिभि:प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै:शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- क्रम: स्थितेषु गद्यभागेषु कैचन चत्वारोभागा:सप्रसङ्गं व्याख्येया:- ६०

(क) तत्र मगधराज:प्रक्षीणसकलसैन्यमण्डलं मालवराजं जीवग्राहमभिगृह्य कृपालुतया पुनरपि स्वराज्ये प्रतिष्ठापयामास । तत:स रत्नाकरमेखलामिलामनन्यशासनां शासदनपत्यतया नारायणं सकललोकैककारणं निरन्तरमर्चयामास ।

(ख) परित्यक्तभूसुरा राजभटा रत्नावाप्तिप्रकारं मदुक्तमनाकर्ण्य भयरहितं मां गाढं नियम्य रज्जुभिरानीय कारागारम् "एते तव सखाय" इति निगडितान्कांश्चिन्निर्दिष्टवन्तो मामपि निगडितचरणायुगलमकार्षु: ।

(ग) अहमपि मणिनूपुरमेखलाकङ्कणकटकताटङ्कहारक्षौमकज्जलं वनितायोग्यं मण्डनजातं निपुणतया तत्तत्स्थानेषु निक्षिप्य सम्यगङ्गीकृतस्त्रीवेषो वल्लभया तया सह तदागारद्वारोपान्तमगच्छम् ।

(घ) अयि मूढ ! किमस्ति कन्यान्त:पुरदूषकेऽपि कश्चित्कृपावसर: ? स्थविर: स राजा जराविलुप्तमानावमानचित्तो दुश्चरितदुहितृपक्षपाती यदेव किञ्चित्प्रलपति त्वयाऽपि किं तदनुमत्या स्यातव्यम् ?

(ङ०) बुद्धिहीनो हि भूभृदत्युच्छ्रितोऽपि परैरध्यारुह्यमाणमात्मानं न चेतयते । न च शक्त: साध्यं साधनं वा विभज्य वर्तितुम् । अयथावृत्तश्च कर्मसुप्रतिहन्यमान:स्वै:परैश्च परिभूयते । न चावज्ञातस्याज्ञा प्रभवति प्रजानां योगक्षेमाराधनाय ।

२- रेखाङ्कितपदानां विग्रहप्रदर्शनपूर्वकं समासनामानि लेखनीयानि । १०

३- दशकुमारचरितनायकस्य कथा दण्डिवर्णितदिशा संक्षेपतो वर्णनीया: । १०

४- मातङ्गचरितं संक्षेपेण वर्णनीयम् । १०

५- दशकुमारचरितस्य वैशिष्ट्यं दृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकं वर्णनीयम् । १०

---------:०:--------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

उ.म. १.
क कि साहित्य १५८ पत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७०

(२०२६)

ट(२८)घ

समय:- घण्टात्रयम् ।

पूर्णाङ्का:-१००

परीक्षार्थिभि:प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै:शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- निम्ननिर्दिष्टेषु श्लोकेषु केऽपि चत्वार: सप्रसङ्गच्छन्दोऽलङ्कारं व्याख्यायन्ताम् :- ४०

(क) पतन्ति नास्मिन्विशदा:पतत्रिणो धृतेन्द्रचापा न पयोदपङ्क्तय:।
तथापि पुष्णाति नभ:श्रियं परां न रम्यमाहार्यमपेक्षते गुणम् ।।

(ख) पृथुकदम्बकदम्बकराजितं ग्रथितमालतमालवनाकुलम् ।
लघुतुषारतुषारजलश्च्युतं धृतसदानसदाननदन्तिनम् ।।

(ग) उरुसत्त्वमाह विपरिश्रमता परमं वपु:प्रथयतीव जयम् ।
शमिनोऽपि तस्य नव संगमने विभुतानुषङ्गि भयमेति जन: ।

(घ) रागान्वितरजितमाल्यशोकुमायैं संप्राप्ते वपुषि सहत्वमातनस्य ।
गन्धर्वैरधिगतविस्मयै:प्रतीये कल्याणी विधिषु विचित्रता विधातु:।।

(ङ) सखीजनं प्रेमगुरूकृतादरं निरीक्षमाणा इव नम्रमूर्तय: ।
स्थिरद्विरेफाञ्जनशारितोदरैर्विसारिभि:पुष्पविलोचनैर्लता: ।।

२- अध:स्थितेषुपद्येषु कयोरिचद्द्वयोर्भावार्थौ लिख्यताम् :- १२

(क) जगत्प्रसूतिर्जगदेकपावनी व्रजोपकण्ठं तनयैरुपेयुषी ।
युतिं समग्रां समग्रां समितिर्गवामसावुपैति मन्त्रैरिव संहिताहुति: ।।

(ख) वीतजन्मजरसं परं शुचि ब्रह्मण:पदमुपैतुमिच्छताम् ।
आगमादिव तमोपहादित:संभवन्ति मतयो भवच्छिद: ।।

(ग) श्रिया हसद्भि:कमलानि सस्मितैरलंकृताम्बु:प्रतिमागतैर्मुखै: ।
कृतानुकूल्या सुरराजयोषितां प्रसादसाफल्यमवाप जाह्नवी ।।

३- प्रथमप्रश्ने रेखाङ्कितपदानां विग्रहवाक्यानि प्रतिपाद्यन्ताम् । १०

४- संस्कृतगिरा हिमाद्रिवर्णनं विधीयताम् । ८

अथवा

भारवे: काव्यस्य महत्त्वमभिधीयताम् ।

५- अधोलिखितेषु पद्येषु कयोरिचद्द्वयो:सप्रसङ्ग व्याख्योपन्यस्यताम् :- २०

(क) प्रवृत्तमात्रेण पयांसि पातुमावर्तवेगाद्भ्रमता घनेन ।
आभाति भूयिष्ठमयं समुद्र: प्रमथ्यमानो गिरिणेव भूय: ।।

(ख) विरक्तसंध्याकपिशं पुरस्तादतो रज: पार्थिवमुज्जिहीते ।
शङ्के हनूमत्कथितप्रवृत्ति: प्रत्युद्गतो मां भरत:ससैन्य: ।।

क्रमश:

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७८

ट(२८)प

(ग) वाच्यस्त्वया मद्वचनात्स राजा वह्नौ विशुद्धामपि यत्समक्षाम् ।
मां लोकवादश्रवणादहासीः श्रुतस्य किं तत्सदृशं कुलस्य ।।

६- पञ्चमप्रश्ने रेखाङ्कितपदयोर्विग्रहवाक्ये प्रतिपाद्येताम् । ५

७- चतुर्दशसर्गस्य कथा संक्षेपतः प्रदर्श्यताम् । ५

अथवा

कालिदासस्य समयः स्थानं ग्रन्थाश्च निर्दिश्यन्ताम् ।

--------------:०:--------------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

चं (६) घ

उ, म, १-२ साहित्यम्

समय :- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

(क) परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथसम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

(ख) प्रश्ना: समानङ्का: ,केवलं पञ्च समाधेया: ।

१- तर्कसङ्ग्रहपदस्य व्युत्पत्तिं प्रदर्श्य गुणस्य किं लक्षणं , कति विधा: गुणा:, के च तद्भेदा: ,इति लिखत ।

२- कर्मणो लक्षणं विलिख्य तद्भेदान् सविस्तरं प्रतिपादयत ।

३- कार्यरूपपृथिव्यादिचतुष्टयस्योत्पत्तिविनाशक्रम: सुस्पष्टं लिख्यताम् ।

४- स्पर्शस्य किं लक्षणं ,कतिविध: स्पर्श: ,के च तद्भेदा: ,कुत्र च कीदृश: स्पर्शो विद्यते , इति सर्वं लिखत ।

५- कारणलक्षणं सविस्तरं निर्दिशत ।

६- इन्द्रियार्थसन्निकर्ष: कतिविध: , के च तद् भेदा: ,कुत्र च संयुक्तसमवाय: सन्निकर्ष: ,इति सर्वं प्रदर्श्यत ।

७- व्याप्तेर्लक्षणं दीपिकारीत्या सविस्तरमभिधीयताम् ।

८- पक्षसपक्षविपक्षान् सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

९- आकाङ्क्षायोग्यतासन्निधीनां लक्षणानि लिखत ।

-----000000--------

७- वधूप्रवेश: कदा शुभ: स्यात् ? सविस्तरं लेख्यम् ।

0000000000000000000

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१०. सा.

उ. मा. १

क कक्षा साहित्य २ पत्र

उ. मा. २

क कक्षा साहित्य २ पत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०) ट(२७) ग

उ.म.२-१ साहित्य

समय:- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- कोऽयं काव्यपुरुषः? का चेयं साहित्यविद्येति सरलसरसया सुरगिरा प्रतिपाद्यताम् । १०

२- उपवेदानां भेदान्प्रदर्श्य व्याकरणकल्पच्छन्दोविचितीनां स्वरूपाणि प्रदर्शनीयानि । १०

३- केयमान्वीक्षिकी ? तद्भेदाः प्रदर्शनीयाः । अथवा वादजल्पवितण्डा लक्षणीयाः । १०

४- तारतम्यविवेचनपूर्वकं प्रतिभाव्युत्पत्ती निरूपणीये । १०

५- पाकं लक्षयित्वा तद्विषये मतभेदाः प्रदर्शनीयाः । १०

६- काव्यकवेर्भेदाः प्रदर्शनीयाः । अथवा नामाख्यातकवेरचनोदाहरणीया । १०

७- गुरुभेदान् प्रदर्श्य वर्णवृत्तेषु कत्यक्षरा जातौ च कतिमात्रा भवन्तीति प्रतिपादनीयम् । १०

८- रथोद्धताचन्द्रवर्त्मस्रग्विण्योऽथवा हरिण्यपरवक्त्रसुन्दर्यः सलक्षणोदाहरणाः प्रदर्शनीयाः । १०

९- आर्यायाः सामान्यलक्षणं प्रदर्श्य तद्भेदाः परिगणनीयाः १०

१०- गद्यस्य भेदाः सामान्यतः प्रदर्शनीयाः १०

-----००००-----

राशिस्वामिनोऽपि विलेख्याः । १२

७- वधूप्रवेशः कदा शुभः स्यात् ? सविस्तरं लेख्यम् । १३

०००००००००००००००००००००

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ख.प्र.२

क. वि. आदि ८ १५पत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

ट (३१) ग

उ.म. २-१ ज्यो.

समय :- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः १००

परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- यदाऽहर्गणः २६४५, चक्रञ्च ४० तदा मध्यमगुरोः साधनमपेक्षितम् । १६

अथवा

"दिनगणभवखेटः" इत्यस्य किं तात्पर्यम् ? कथं च स मध्यमो भवतीति निलिख्य २६३० मितेऽहर्गणे दिनगणभवभौमस्य साधनं विधेयम् ।

२- का नाम पलभेति अभिधाय नेपालदेशे यदा मन्दफलसंस्कृतमध्यमसूर्यः १०।२१।४७।२६ तदा चन्द्रस्य चरफलं साध्यम् । १७

अथवा

ग्रन्थकारेण बुधशुक्रयोः मध्यमगती किमर्थं नैव पठितेति निर्देशनपुरस्सरं ग्रहाणां मध्यमगतिकला विलिख्य नक्षत्रसाधनप्रकारः सोदाहरणः प्रदर्शनीयः ।

३- यदा त्रिफलसंस्कृतमध्यमचन्द्रः ४।१८।३६।२२ चन्द्रोच्चञ्च २।१५।४१।३३ तदा चन्द्रस्य मन्दफलं संसाध्य वर्तमानसंवत्सरे अयनांश-साधनमपि विधेयम् । १७

४- "न दिशन्ति शुभं नृणां सौम्याः केन्द्राधिपा यदि" इत्यादिपद्यं सुस्पष्टं व्याख्येयम् । १२

५- राहुकेत्वोः शुभाऽशुभत्वं सोदाहरणं विवेचनीयम् । १२

६- दशेशानां पापग्रहाणां भुक्तिविशेषो ग्रन्थोक्तपद्योल्लेखनपूर्वकोऽभिधेयः । १३

७- मारकत्वे शनेर्विशेषमभिधाय "आरंभो राजयोगस्य भवेन्मारकभुक्तिषु" इत्यादिपद्यं व्याख्येयम् ।

राशिस्वामिनोऽपि विलख्याः ।

७- वधूप्रवेशः कदा शुभः स्यात् ? सविस्तरं लेख्यम् । १३

ooooooooooooooooooooo

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri Funding: MIDF

उत्तर प्रथमा ~~[struck]~~ द्वितीय
ज्यौतिष प्रथम पत्र क. वर्ग

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दै लेखनीयम् ।

१- अधस्तनेषु सिद्धान्तेषु कावपि द्वावुपपाद्यौ २०

क) त्रिभुजयोर्मध्ये यद्येकस्य भुजत्रयं क्रमेण द्वितीयस्य भुजत्रयेण तुल्यं तदा त्रिभुजद्वयमपि मिथस्तुल्यं स्यात् ।

ख) द्वयो रेखयो: सम्पातविन्दौ ये चत्वार: कोणा: समुत्पद्यन्ते तत्र सम्मुखस्थौ कोणौ मिथस्तुल्यौ स्याताम् ।

ग) त्रिभुजे द्वयो र्भुजयोर्योगस्तृतीयभुजान्महान् भवति ।

२- एकाधारे एकपार्श्वे स्थितानि तुल्यत्रिभुजानि समानान्तररेखयो र्मध्यगतानि भवन्तीति प्रतिपादनीयम् । १४

अथवा

निर्दिष्ट-वहुभुजक्षेत्रतुल्यं एकं समानान्तर चतुर्भुजं विधेयं यस्यैक: कोणो निर्दिष्टकोणेन तुल्यो भवेत् ।

३- द्वितीयाध्यायस्य पञ्चमसाध्यस्योपपत्ति दर्शनीया । १६

अथवा

द्वितीयाध्यायस्य सप्तमसाध्य: समुत्पाद्य: ।

४- राश्यादिगौ रविकुजौ फलदौ सितेज्यौ " इत्यादि पद्यं व्याख्येयम् १३

५- व्रतबन्धनमुहूर्तो लेख्य: । १२

अथवा

अन्नप्राशन मुहूर्त: क: ?

६- ग्रहमैत्रीकूटं व्याख्येयम् । अथवा, नवमांशत्रिंशांशयो र्गणनाविधिं विलिख्य राशिस्वामिनोऽपि विलेख्या: । १२

७- वधूप्रवेश: कदा शुभ: स्यात् ? सविस्तरं लेख्यम् । १३

००००००००००००००००००००००

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कु.ग्रं. १

क वर्गः औति ४ १५८

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०)

च (१३) (ख)

उ०म० १-२ सि०ज्यौ०

समय:- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्का: १००

(क) परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै:शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- एकस्मिन् वृत्ते सर्वा अपि तुल्यजीवा: केन्द्रत: समान्तरस्थिता भवन्तीति प्रतिपादनीयम् । १६

अथवा

तृतीयाध्यायस्य अष्टमसाध्य: प्रतिपाद्य: ।

२- रेखावृत्तयो: स्पर्शविन्दुत: केन्द्रपर्यन्तं कृता रेखा स्पर्शरेखोपरि लम्बरूपैव भवतीति कथम् ? १७

३- तादृशं समद्विवाहुकं त्रिभुजं रचनीयम्,यस्य भुजद्वयान्तर्गतकोणादाधारलग्नकोणौ द्विगुणौ भवेताम् । १७

अथवा

चतुर्थाध्यायस्य पञ्चमी प्रतिज्ञा उपपाद्या ।

४- नक्षत्राणां जीवपक्षादिसंज्ञा:, तासां शुभाशुभत्वं च विवेचनीयम् । १२

अथवा

नक्षत्राणां कुलादिसंज्ञा:, यात्रायां तासां फलानि च लेख्यानि ।

५- परिघदण्डाख्यं चक्रं विलिख्य तस्य प्रयोजनञ्च लेख्यम् । १३

अथवा

यात्रायां कानि निषिद्धलग्नानि, कानि च शुभाख्यानि ? सविस्तरं लेख्यानि ।

६- तिथिदोहदं विलिख्य दिगुपयुक्तवाहनानि लेख्यानि । १२

७- कलशवास्तुचक्रस्य विभागान् विलिख्य तस्य प्रयोजनं सविस्तरं लेख्यम् । १३

-------0000000---------

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDE

२०२.१९७८)

ट (३२) क

उ.न. २-२ सि०ज्यौ०

साय:- पण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

(क) परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासम्भ... ...स्कीय: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- यदा मध्यमभौम: ७।२६।३३।१६... ...मध्यमरविश्च ५।२१।४५।२७ तदा भौमस्य शीघ्रफलं साध्यम् । १६

अथवा

यदा शीघ्रफलार्धसंस्कृता ...मध्यमबुध: ४।१६।३५।१० तदा बुधस्य मन्दफलं साध्यम् ।

१- एकस्मिन् वृत्ते ...लसूर्य: ३।१६।१७।३२, इष्टं घट्यादिकम्च २५।४५। तदा लग्न-
...नीयम् । १६

अथवा

यस्मिन् ...देशे अङ्गुल्यादिका पलभा ६।१८ तत्र पलकर्णं संसाध्य इष्टकालात् नतोन्नत...कालौ कथं साध्येते ? सोदाहरणं प्रदर्शनीयम् ।

३- ...ग्रहणे यदा नतांशा: १२।१६।४६। तदा नतिसाधनं विधेयम् । १८

४- कालपुरुषस्य आत्मादिविभागान्, तेषां शुभाशुभत्वं च विविच्य ग्रहाणां दृष्टिस्थानं वर्णनीयम् । १२

अथवा

सूर्यचन्द्रयो: स्वरूपगुणौ वर्णनीयौ ।

५- बहुकालप्रसवज्ञानं, गर्भाधानकालिकलग्नाद् गर्भसंभवज्ञानं च कथं भवतीति सविस्तरं विवेचनीयम् । १२

६- ग्रहलग्नयो: आयुर्दायौ कथं साध्येते ? सोदाहरणं प्रदर्शनीयम् । १३

अथवा

अरिष्टभङ्ग: कदा कथं वा भवतीति संक्षेपेण लेख्यम् ।

७-चन्द्रस्य दृष्टौ किं वैशिष्ट्यमिति विलिख्य राजयोग: संक्षेपेण लेख्य: १३

------०००००------

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कु.प्र. 2
क.कि. ~~औति~~

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७०
(२०२६)

च (४) ख

समय:- घण्टात्रयम् ।

पूर्णाङ्का:- १००

परीक्षार्थिभि:प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- वृत्तजज्ञानम् । नमोऽस्तु सर्पेभ्य: । मही द्यौ: । मधुश्च माधवश्च । अनड्वान्वय: । अग्निर्देवता । यवानां भाग: । अयं पश्चात् । अग्निर्मूर्द्धा । उद्बुध्यस्व । यामिषुम् ।
एतेषु पञ्चमन्त्रान् सस्वरं विलिख्य पञ्चदशाध्यायस्य मन्त्रसंख्या प्रदर्शनीया। ३५

२- नम: कपर्दिने । ये पथाम् । अग्ने पावक । आशु:शिशान: । विश्वकर्मन्हविषा । दैव्याय धर्त्रे । शञ्च मे । तत्त्वा यामि । इमौ ते । आयुर्यज्ञेन । इष्टो अग्नि: ।

आसु कण्डिकासु यथाकामं पञ्चैव प्रपूर्य सप्तदशाध्यायस्यमन्त्रसंख्या प्रतिपादनीया । ३५

३- मध्यभाग शिखरं रचयित्वा छादयेदपि कटैर्ऋजुवंशै: ।
द्वारवर्जमिह मण्डपमेनं स्तम्भकानपि सुवस्त्रसमूहै: ।।

इदं पद्यं स्वसंस्कृतगिरा साधु विशदं व्याख्यायताम् । १५

४- पूर्वादिदिक्षु तोरणमानं चतुरस्रकुण्डस्य लक्षणं वा विलेख्यम् । १५

--------:0:--------

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evanson in Captain Sharkey. 18

6. In the author justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०)

च (५) अ

उ. म. १-२ वेद:

समय: घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- एकोनविंशतितमाध्यायस्य कानपि चतुरो मन्त्रान्, एकविंशतितमाध्यायस्य च द्वौ मन्त्रौ, अभ्यादधामि समिधम् । नाभिर्मे । यदि दिवा यदि नक्तम् । एषु च द्वौ मन्त्रौ लिखत । ४५

२- देवस्य चेतत: । अग्निन्दूतम् । असवे स्वाहा।कुविदङ्ग ।शिल्पो वैश्वदेव्य:। द्विपदा या: । एतेषु चत्वारो मन्त्रा: पूरणीया: । २५

अथवा

इयं वेदि: ।त्र्यवयो गायत्र्यै । माता च ते । अजीजनो हि ।एते मन्त्रा: पूरणीया: ।

३- लौ स: । गन्ते । द्वौ द्वौ साम्ना वर्धत ।चतुरश्चतुर: प्राजापत्या: ।त्रिष्टुभो रुद्रा: ।विष्टारपङ्क्तिरन्त: ।तथा जगती ।एतेषु सूत्रेषु चतुर्णां व्याख्या विधेया । २०

४- घृयादीनामुपादानप्रयोजनं प्रदर्श्यताम् । १०

०००००००००००००००००

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६ (१९७०)

ट (२४) क

उ. म. २-२ वेदः

समयः- घण्टात्रयम् पूर्णाङ्काः १००

परीक्षार्थिभिः प्रश्नोत्तरं यथासम्भवं स्वकीयैः शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- यजानः । द्वे विरूपे । आकृष्णेन रजसा । दैव्यावध्वर्यू । येनेदम् ।सोमो धेनुम् । त्रीणि पदा । ब्रह्मणस्पते त्वम् । सविता ते । शंवातः । परीमे । ऋचं वाचम् । नमस्ते हरसे । अश्वस्य त्वा । स्वाहा मरुद्भिः ।घर्मैतत्ते । आसु कण्डिकासु स्वेच्छया दशकण्डिकाः सस्वरं पूरणीयाः । ५०

२- स्वाहा प्राणेभ्यः । मनसः कामम् । उग्रंल्लोहितेन । ईशावास्यम् ।अग्ने नय । एषु मन्त्रेषु चत्वारो मन्त्रा अग्रिममन्त्रप्रतीकप्रदर्शनपूर्वकं लेख्याः । २०

३- वरस्य पादप्रक्षालनमधुपर्कग्रहणमन्त्रयोरेकं विलिख्य मातारुद्राणामिति मन्त्रस्य विनियोगप्रदर्शनपूर्वकमुल्लेखः कार्यः । २०

४- उपनयने परिसमूहनमन्त्रा अभिवादनप्रकारो वा प्रदर्शनीयः । १०

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

१६७०
(२०२६)

च(२)क

समय:- घण्टात्रयम् ।

पूर्णाङ्क:- १००

(क) परीक्षार्थिभि:प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै:शब्दैर्लेखनीयम् ।

१- अवधीत् । अधीष्व । बिभर्ति । घ्न: । दिदीये । अजनि । वरिषीष्ट । मुञ्चति । पुनाति । अचीकृतत् ।
एषु पञ्चप्रयोगा:संसाध्यन्ताम् । २०

२- वाजयति । घटयति । अधिजिगांसते । तितनिषति । जञ्जप्यते । वर्वृतीति । सस्वौ । शतं विनयते । ह्रयते । त्वं भारं वहे: ।
एषु पञ्चानां साधनं विधीयताम् । २०

३- मार्ग्य: । सामग: । सर्वंसह: । सोमयाजी । पूना यवा: । शयित: । भूष्णु: । अवतार: । पीत्वा खलु । प्रदाय ।
एषु पञ्च प्रयोगा: विग्रहनिर्देशनपूर्वकं साधनीया: । २०

४- क्षात्रिय: । पाञ्चाल: । पौषमह: । सहायता । मामकीन: । कृशश्विनो नटा: । याष्टीक: । सौष्ठवम् । पञ्चम: । यविष्ठ: ।
एषु पञ्चानां विग्रहप्रदर्शनपुर:सरं साधुत्वमभिधीयताम् । २०

५- कुरुचरी । द्विपुरुषी परिखा । कुण्डोध्नी । पतिवत्नी । श्वश्रू: । सुसुष्ठुभा सक्रक्कता गणेन । प्र ण आयूंषि तारिषत् । धुरि दक्षिणाया: । शुद्धौत्रिया ।
एषु पञ्च प्रयोगा: साधनीया: । २०

------------:०:------------

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDI

उ. म. पु. २०७५
अनिवार्य व्याकरण
व्याकरणेतर: द्वितीयपत्रं

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

ट(२५)क

समय:-घण्टात्रयम् ।

पूर्णाङ्क:-१००

सूचना :- (क) परीक्षार्थिभि:प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै:शब्दैर्लेखनीयम् ।
(ख) सर्वे प्रश्ना:समानाङ्का:, यथेच्छं पञ्चप्रश्ना: समाधेया: ।

१- श्यति,अदीपिष्ठ,प्रनङ्क्ष्यति,दामिता,अभ्यषुणोत्,स्तृषीष्ट,बभ्रज्ज, नि:ष्फुरति,उपचस्कार एतेषु पञ्च प्रयोगा धात्वर्थनिर्देशपुर:सरं साधनीया: ।

२- अरौत्सीत्, अनजानि, अतत, संस्कुर्वन्ति, क्रीणन्ति,विष्कभ्नोति, वधान, अचूचुरत, अपप्रथत् एषु पञ्चरूपाणि विशेषकार्यप्रदर्शनपूर्वकं साधनीयानि ।

३- अचीकृतत्, अलुलोचत्, औननत्, अपीपटत्, कंसमजीपतत्, अचचकासत्, अररम्भत्, असूषुपत्, एतेषु पञ्चानां रूपाणां साधुत्वं विधेयम् ।

४- "विस्मापयन् विस्मितमात्मवृत्तौ" इत्यत्रात्वपुगागमयोरनुपपत्तिं प्रदर्श्य, समाधानं सविस्तरं लिखत ।

५- गूह्यति, स्फारयति, जिगरिषति, जीप्सति, अरिरिषति, सोसूत्रिता, लोलुप्यते, वनीवच्यते, वरिवृतीति एतेषु पञ्चप्रयोगा: सशङ्कासमाधि साधनीया: ।

६- घनायति, यशायते, मालाञ्चकार, अभाक्षीत्, अवागल्भत, पटपटायति, तपस्यति, अजहलत्, अनुलोमयति, एतेषु सूत्रप्रत्ययप्रकृत्यादिनिर्देशेन पञ्चानां साधुत्वं विधेयम् ।

-:ooooooooooooooooooooooooooooooo:-

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

कु.प्र. २
क वर्ग वार्षिक २०५५

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

समय:-घण्टात्रयम् । च(६)ग

पूर्णाङ्क:-१००

सूचना :- (क) परीक्षार्थिभि:प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै:शब्दैर्लेखनीयम् ।
(ख) सर्वे प्रश्ना:समानाङ्का:, यथेच्छं पञ्च समाधेया: ।

१- अधोलिखितेषु सूत्रेषु त्रीणि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्येयानि । :- (क) धन्वयोपधाद् वुञ् । (ख) प्रत्ययोत्तरपदयोश्च । (ग) अमावास्याया वा । (घ) विद्यायोनिसंबन्धेभ्यो वुञ् । (ङ) त्रपुजतुनो:षुक् । पर्पादिभ्य:ष्ठन् । 20

२- दाक्षिणात्य: । देवदत्तीय: । राजकीयम् । नैशिकम् । पन्थक: । आध्यात्मिकम् । पैतृकम् । कार्श्यपिन: । हालिकम् । दाधित्थम् । एतेषु पञ्चानां साधुत्वप्रक्रिया साधुवर्णनीया । 20

३- आकर्षात्पपादे र्भस्त्रादिभ्य: कुसीदसूत्राच्च ।
आवसथात्किसरादे:षित:षडेते ठगधिकारे ।।
इतिकारिका सोदाहरणं व्याख्येया । 20

४- धौरेय: । मूल्यम् । हल्य: । मातृभोगीण: । नौष्किकम् । साहस्रम् । सान्निपातिकम् । पार्थिव: । अग्र्य: । एतेषु पञ्चप्रयोगान् प्रत्ययविधायकसूत्रविग्रहादिप्रदर्शनपुर:सरं साधयत । 20

५- कार्मुकम् । आर्हन्ती । सैनापत्यम् । श्रौत्रम् । कर्णजाहम् । हास्तिनम् । तृतीय: । औदारिक: । उत्क: । एतेषु पञ्चानां साधुत्वं विधेयम् । 20

६- प्रियस्थिरस्फिरोरूबहुलेत्यादिसूत्रमविकलं विलिख्य, चूडाल: । कुत्र । कथम् । कुतुप: । शिव: । अपूपमय: । एतेषु त्रीन् प्रयोगान् विग्रहादिप्रदर्शनपुर:सरं साधयत । 20

-------------------:०:--------------------

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

क. की व्याकरण १पत्र

उ.म.१.

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

च (७) घ

उ.म.१-२ व्याकरण

समय:- घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्क: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सूचना:- सर्वे प्रश्ना: समानाङ्का:,यथेच्छं पञ्च समाधेया: ।

१- `अतो येय:` इति सूत्रे सार्वधातुकानुवृत्ते: प्रयोजनं प्रतिपाद्य
संहितैकपदे नित्या नित्या धातूपसर्गयो: ।
नित्या समासे वाक्ये तु सा विवक्षामपेक्षते ।।
इति कारिकाया उदाहरणानि प्रस्तुत ।

२- अभूवन्,मा स्म भवत्,एधेरन्,देधिरे,ऊर्णोत्,आतीत्,असेद्धाम्, एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।

३- आनन्त,ववृक्के,ऊखु:,अम्लुचत्,विवयिथ,अयति,अतिप्सात, एषु पञ्च प्रयोगा: साध्या:

४- गोपायति,चक्षाण्वहे,अचकमत,क्रामति,अतायि,अह्वयीत्,फेलु:, एषु कानपि पञ्च प्रयोगान् साधयत ।

५- अश्वालीत्,ष्ठीवति,कृणोति,ऊहाञ्चक्रे,अघुषत्,रेषिता,अत्रसत्, एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।

६- आदत्,जघनिथ,शेद्ध्वम्,ब्रवीति,अधिजगे,मार्जन्ति,दरिद्रित:, एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।

७- जुहुधि,जिह्रयाञ्चकार,अपिपरु:,भ्रियात्,अदु:,इयर्ति,जिघ्रति,एष्वपि पञ्चैव प्रयोगा: समाधानमपेक्षन्ते ।

-------0000000---:-----

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

क- की व्याकरण रुपत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

२०२६(१९७०)

ट (२६) क
उ. म. २-२ व्याकरण

समय :-घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्का: १००

परीक्षार्थिभि: प्रश्नोत्तरं यथासंभवं स्वकीयै: शब्दैर्लेखनीयम् ।

सूचना:- सर्वे प्रश्ना: समनाङ्का: , यथेच्छं पञ्च समाधेया:

१- असूयति, पिप्रापयिषति, निविशते, आह्वत, संप्रवदन्ते ब्राह्मणा:, घर्मंमुच्चरते, पदं मिथ्या कारयते, एषु पञ्च प्रयोगा: साधनीया: ।

२- परिमृष्यति, आदयते देवदत्तेन, अदमि, गौ:, पयो दुग्धे एषु द्वौ प्रयोगौ साधयित्वा चिण्णमुलो दीर्घोऽन्यतरस्यामिति सूत्रे ह्रस्वानुवृत्त्या दीर्घग्रहणं प्रत्याख्यातुं शक्यते न वेति सम्यग् विमृशत ।

३- शश्वदकरोत्, श्व: शीघ्रं वप्स्याम:, अपि जायां त्यजसि, उत हन्यादघं हरि:, कृष्णं नमेच्चेत् सुखं यायात्, भवान् यजताम्, अधीष्वाधीष्वेत्यधीते, एषु पञ्च प्रयोगा: साध्या: ।

४- प्रभानीयम्, स्तुत्य:, आसाव्यम्, पापचक:, दद:, तुन्दपरिमृज:, मुष्टिन्धम: एषु पञ्च प्रयोगा: साध्यन्ताम् ।

५- परन्तप:, आढ्यङ्करणम्, उष्णभोजी, मन्त्रकृत्, पवित:, अभिहितम्, राज्ञां मत:, एषु पञ्च प्रयोगा: साध्यन्ताम् ।

६- जिष्णु:, मेदुर:, स्थावर:, नेत्रम्, इच्छति भोक्तुम्, नीकाश:, दारा:, एषु पञ्च प्रयोगा: साध्या: ।

७- उपाध्यायी, निष्पाव:, कर:, इज्या, ईषत्पान: सोमो भवता, विगणय्य, चक्रबन्धं बध्नाति, एषु पञ्च प्रयोगान् साधयत ।

--------0000000----------

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

प्र. 2

व्याकरण २पत्र

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

1970

Y.1.1.E.। च(१८)

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

The figures in the margin inducates full marks

Time :- 3 hours

Full Marks :- 100

GROUP - A.

Attempt any two of the following :- 20

1. What were the plots of king clandius to put Hamlet out of his way and how did they shape ?

2. Who was the knight of the Mirrors ? Describe his encounter with Don Quixote. 20

3. "Lister has saved more lives than all the wars of the ages have thrown away". Elucidate. 20

4. Tell, in brief, the story 'The Luncheon'. 20

5. Sketch the character of Sydney Carton. 20

6. "Balabhadra made history by his gallantry". Elucidate. 20

GROUP - B.

7. Attempt any two of the following :- 20

(a) 'Now, thought Shylock to himself, 'at last I shall have my revenge upon this proud Christian merchant for all the contempt that he has shown me ! I would have my bond ' he chuckled.

i) Who was the Christian merchant ? was he proud ?

ii) Was Shylock able to have his revenge on him ?

b) The words of the grasscutter opened the eyes of the Brahmin poet. Bhanubhakta thought to himself, 'If this poor, uneducated grass-cutter thinks of posterity, why should not I? From now on, I resolve that I shall transalate the Ramayana into our own language so that everyone, in my own life time & after I pass away, may read it and understand it !

i) What were the words of the grasscutter ?

ii) What was the influence of Bhanubhakta's Ramayana on the people in general ?

c) 'Friston, he must have said ! answered Don Quixote, who had listened very seriously to this extreaordinary story. 'He is a very great magician, and a great enemy of mine. He is very angry with me, because he knows that one day I shall fight and overcome a knight whom he supports. Because he cannot present this, he does these wicked things to me !

i) Who was Friston ? Did he have any enemity with Don Quixote ?

ii) What were the wicked things he did to Don Quixote ?

P.T.O.

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

d) Pasteur was duply interested in all the new experiments that were being made in chemistry, & made up his mind to solve some of the difficult problems that were worrying chemists and other scientists.

i) What were the problems worrying chemists & other scientists ?

ii) How did Pasteur help in solving them ?

8. Analyse the following :- 10

You will not feel disappointed at your friend's failings, which may rightly shock many others, if you will always remember that you live among men who are imperfact by nature.

9. Change the form of narration : - 10

a) 'She is ill', he said,' no one may see my lady ! 'I know that she is ill,' replied Viola,' and therefore am I come, I will not go until you have let me in !

b) The haughty mistress announced to the new maid that she was a woman of few words. If she beckoned with her finger that meant come. The girl replied respectfully that it suited her. She was a girl of few words hereself. If she shook the head that meant she was not coming.

Questions in Group C are compulsory

<u>Group - C</u>

10. Fill up the blanks with appropriate prepositions : - 10

i) Camels are peculiarly adopted to life in the desert.

ii) He is a man of deep learning but totally ignorant - life & manners.

iii) Coleridge's poetry is remarkable - the perfection of its execution.

iv) The income derived - the ownership of land is commonly called rent.

v) He is not possessed - much wisdom.

11. Frame sentences with any Five of the following :- 10

At a stretch ; to bring home to ; to carry the day ; crocodile tears ; to eat one's words, - in vogue ; by fits and starts.

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Y.7.1.C । च (२०)

1970

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

The figures in the margin indicate full marks.

Time:- 3 hours

Full Marks: 100

Answer Q.1. and any FOUR others.

1. Explain with reference to the context any four of the following:- 28

(a) We had read ten thousand times to the point of tedium, of the difference between the Napoleon of Marengo and the Napoleon of Moscow; but we should never have expected Moscow if we had been looking at Marengo.

(b) He knows the history of every mode, and can inform you from which of the French King's wenches our wives and daughters had this manner of curling their hair, that way of placing their hoods ... and whose varity to show her foot made that part of the dress so short in such a year.

(c) So as there is as much difference between the counsel that a friend giveth, and that a man giveth himself, as there is between the counsel of a friend and of a flatterer. For there is no such flatterer as a man's self; and there is no such remedy against flattery of a man's self as the liberty of a friend.

(d) The same temper of mind and application to affairs might have recommended him to the public esteem, and might have vaised his fortune in another station of life. What good to his country or himself might not a trader or a merchant have done with such useful though ordinary qualifications !

(e) Once, too, when there was some grumbling and talk of a muting over the state of the provisions, he was of opinion that they should not wait for the dogs to rise, but that they should march forward and set upon them until they had trounced the devilment out of them.

(f) If one's attention is arrested by an old woman with two umbrellas one is apt to overlook a young man with a walking stick.

2. Who are the members of the Spectator Club ? Describe any one of them in detail. 18

3. Third Thoughts and In Crimson Silk are respectively striking.studies in contrast between realism and romance. Discuss. 18

4. Examine The Praise of Chimney-Sweepers as an exercise in humanitarianism 18

5. Describe the part played by Hiram Evauson in Captain Sharkey. 18

6. In the outhor justified in calling Jim and Della the true Maji ? Give reasons. 18

7. Write short notes on the different characters you find in The Ship That Found Herself. 18

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Y.1.2.B | ट(३४)

1970

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

The figures in the margin indicate full marks.

Time:- 3 hours

Full Marks: 100

1. Write an essay on one of the following:- 30

   (a) Women famous in history (Hints: until recently, women have had little opportunity of taking part in public affairs - famous queens - famous women who have been "the power behind the throne" - heroines of lower rank - more recent examples and conclusion).

   (b) My education.

   (c) The postal services.

2. Write a precis of the following in about 120 words :- 20

The suspicion that smoking has something to do with cancer of the lung rests on several kinds of evidence. First, though death rates from most kinds of cancer have fallen in the past twenty years or so, deaths from cancer of the lung have apparently increased, and increased quite alarmingly, particularly in men, in the same period. I say apparently because some of the reported increase may be due to better diagnosis - some of it, but in most people's opinion there has been a considerable increase.

This increase is said to have coincided with and roughly paralleled an increased consumption of cigarettes which, of course, proves nothing in itself. The increase has probably also coincided with an increased use of refrigerators and consumption of ice-cream. A further step in the argument is that in Iceland, where there has been until recently little cigarette smoking the same increase in cancer of the lung has not occurred.

A year or two ago some workers in America and in this country started enquiring into the smoking habits of a large number of people suffer-ing from cancer of the lung, and a large number of people as nearly as possible exactly similar in every respect except that they were suffering from something else. Both the American and the English workers found the same thing. They found that a history of heavy smoking - twenty or more cigarettes a day over twenty years - was much commoner in the group suffering from cancer of the lung than in the group suffering from other illnesses. This, again, does not prove the point. It does not prove that heavy cigarette smoking is the cause, or even a cause, of cancer of the lung, but it increases the suspicion that it has something to do with it, and suggests rather strongly that if you go on smoking, say, twenty cigarettes or more a day for twenty years or so, you do increase your chances of dying of this disease.

Many of us, and I include doctors in this, many of us who were, or are heavy cigarette smokers - and I ought to say that cigarettes are much more under suspicion than pipes or cigars - found all this very distasteful and we did our best to ignore it, to pick holes in the argument, to laugh it off, and so on. One argument was that no one had been able to demonstrate a cancer-producing substance in cigarettes or cigarette smoke. But it is now reported from America that this has been done. It appears that the tar resulting from burning cigarette tobacco, painted for a long time on to the skin of mice does produce skin cancers in some of them, though no cancers appeared in a control group of mice painted only with the acetone in which the tar was dissolved.

Contd..../

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

3. Write the meaning of the following:- 20

I know my soul hath power to know all things,
Yet she is blind and ignorant in all;
I know I'm one of Nature's little kings,
Yet to the least and vilest things am thrall.

I know my life's a pain and but a span;
I know my sense is mocked in everything;
And, to conclude, I know myself a man --
Which is a proud and yet a wretched thing.

4. Amplify:- 10

Pride goes before a fall

Or,

When in Rome, do as the Romans do

5. Translate into English :- 20

कुनै पनि देशको भविष्य त्यहांका युवक-युवतिहरूमा निर्भर गर्दछ । आज विश्वविद्यालयहरूमा पढ्ने विद्यार्थीहरूको हातमा नै पछि गएर देशको नेतृत्व आउंछ । केवल किताबी ज्ञानले मात्र यस कार्यमा उनीहरूलाई सहायता मिल्न सक्दैन । देश-सेवाको निम्ति चरित्र बलको आवश्यकता छ । हाम्रो संविधानले देशका तमाम जनतालाई समान अधिकार दिएको छ । सांचो भन्ने हो भने, सामाजिक न्यायको अभावमा हाम्रो स्वतन्त्रता निरर्थक सिद्ध हुन्छ । हामीले शिक्षा प्रसार गर्नुछ, धनी-गरीबको भेदलाई हटाउनु छ, र हाम्रो जीवन-स्तरलाई माथि उठाउनुछ ।

Or

Read the following passage carefully and answer the questions on it:-

The most usual kind of farm in Great Britain is the mixed farm, on which the farmer raises a number of different crops and keeps different sorts of animals. The farmer grows crops to feed his animals and also for sale. Among the most important animals kept on farms are cows and sheep. Cows feed on grass. They give us milk, which is either drunk or made into butter and cheese. If a farmer has many cows, milking is now usually done by machine. To do his job well, the modern farmer has to be an all round man who knows a bit about everything: about engineering, because he uses machines a great deal; about diseases and how to cure them, because there is always likely to be illness among his animals; and, last but not least, he must be a good planner and businessman, because he wants to sell his products at the highest possible profit.

a. What is meant by a 'mixed farm' ?
b. What do we get from sheep ?
c. What are the advantages of machine milking ?
d. Explain why the modern farmer has to be a bit of an engineer, a doctor, and a businessman as well.
e. What differences are there between the farmer's and the townsman's life ?

******

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

५ को सरकार
वाल्मीकि संस्कृत महाविद्यालय

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri.Funding: MIDF

Nepal Sanskrit University, Balmeeki Campus, Kathmandu